

Gyerekként sámliról fűzte be a filmeket – harminchat éve vetít

Delon Fekete Tulipánja a mozigépész kedvence

Rác Attila jó erőben van: a mozigépészek akár 40 kilogrammot is megmozgatnak egy vetítés során

Fotó: Schmidt Andrea

Rác Attila rengeteg filmet néz meg a moziban, mégsem áll sorba a jegyekért. Ő ugyanis a Belvárosi Filmszínház egyik gépésze. Gyermekként a sámliról fűzte be a celluloidot, és a mai napig kézzel cseréli a tekerceket a vetítések alatt.

Már gyermekkorában rabul ejtette a filmek világa. Nem volt televíziójuk, így folyton a tőlük száz méterre található moziban mullatta az időt. A szülei sem bánták, ha a vászon előtt szívta magába a mozgóképeket: addig sem látatlankodott otthon. A Belvárosi mozi most ötvenöt esztendő gépésze, Rác Attila harminchat éve kezdte a szakmáját, de már óvodásként rajongott a filmekért. Mentora is akadt: a bajai filmszínház mozigépésze, Tamás bácsi olykor megengedte neki, hogy sámlira állva befűzze a filmeket az akkor még 16 mm-es vetítőgépbe. A kamasszá cseperedett fiú az elektronikai műszerész szak-

munkás iskola elvégzése után a kecskeméti műszaki főiskolára került. A sorsa akkor pecsételődött meg, amikor beiratkozott egy kétéves mozigépész tanfolyamra. Alig várta, hogy gyakorlatban is megmértesse magát. Ez 1971-ben adatott meg neki először. Azóta folyamatosan vetít.

Szegeden – pontosan emlékszik a dátumra – 1977. szeptember 16-án dolgozott először, akkor még kisegítő gépészként. Hogy melyik film volt a premier – azt már nem tudja felidézni. 1983-ban került főállású státusba, és a város valamennyi mozijában megfordult, így a már lebontott Fáklyában és a Dugonicsban is. – A több mint három évtized alatt rengeteget változott a technika. Megszűntek az éghető szalagok, helyette műanyag tekerceket használunk. A hangtechnika pedig valóban forradalmi átalakuláson ment át a monótól a Dolby Digitális – beszélt az újításokról a mozigépész.

A legtöbb munka műsorváltás-

kor akad: szerdán a szalagok becsomagolása, majd csütörtökön az új celluloidok előkészítése rengeteg fáradsággal és cipekedéssel jár. Egy film akár tíz-tizenkét tekeresből is állhat, így fontos, hogy a gépész kicsomagoláskor ellenőrizze

szórók mennyiségétől függően további két-három milliót ér – tudtuk meg Attilától. A Belvárosiban a gépészek még kézzel váltanak két tekeres között, ami komoly izommunkával is jár, hiszen egy komplett film 25-40 kilogrammot is

„Egy film akár tíz-tizenkét tekeresből is állhat, így fontos, hogy a gépész kicsomagoláskor ellenőrizze a szalagok helyes sorrendjét, nehogy már a második tekeres után befejeződjön a film.

Rác Attila

a szalagok helyes sorrendjét, nehogy már a második tekeres után befejeződjön a film. A majd három kilométer hosszúságú filmeket kézzel tekeri át, így az esetleges szalaghibák javíthatók és elkerülhető a szakadás. – Mi a Belvárosiban MEO 5 típusú, cseh vetítőgépet használunk, akárcsak a magyarországi cinemák nyolcvan százaléka. Ez nagyon precíz masina. A teljes berendezés hangtechnika nélkül úgy hárommillió forintba kerül. A Dolby-rendszer a hang-

nyom, ami átlagosan 2200-2800 méter celluloidot jelent. És hogy mi a mozigépész kedvenc filmje? Attila kevésbé szereti az elvont történeteket, az életrajzi drámák állnak hozzá a legközelebb. Mégis az egyik legjobbnak egy kalandfilmet, a Fekete Tulipánt tartja Alain Delonnal. A családban egyébként nem csak Attila nézi ingyen a vásznat. A felesége is mindennapos vendég a Belvárosiban, ugyanis ő a pénztáros.

HORVÁTH LEVENTE

Mindentudás egyeteme – Szeged: Hannus István

A sokoldalú kémia

Mi a kapcsolata a kémiának az irodalommal, a zenével, a filmmel? Léteztek olyan személyek, akik kémikusként doktoráltak mielőtt művészek lettek volna? E kérdésekre is választ kaphatunk a Mindentudás Egyeteme – Szeged következő előadásán, melyet Hannus István, a Szegedi Tudományegyetem Kémiai Tanszékcsoport Alkalmazott és Környezeti Kémiai Tanszékének egyetemi tanára tart.

MUNKATÁRSUNKTÓL

– Előadásommal a kémiát szeretném népszerűsíteni, megmutatni, hogy mennyire érdekes és sokoldalú tudomány – mondja Hannus István. Többféle megfogalmazás is létezik a művészet meghatározására, ezek közül az egyik: „A művészet valamilyen hivatás magas szintű művelése.” E kijelentésből kiindulva szerinte a kémia is művészetnek tekinthető.

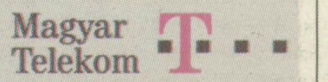
Hannus István előadásában olyan irodalmi művet is bemutat, amelyeknek témája kémiai: olyan kémikus, aki később író lett – mint például Örkény István. A kémia és a képzőművészetek kapcsolatával is példázódik a festéke-

ket, restaurálást emlegetve. Kimutathatók érdekességek a filmipar területéről is olyan kémiai témájú filmeket, rendezőket emlegetve, akik azelőtt kémikusként dolgoztak. Az előadás csattanóval zárul: Hannus István bezonyítja, hogy humor is van a kémiában.

A Mindentudás Egyeteme – Szeged előadása szerdán 18 órakor kezdődik Szegeden az egyetemi JATIK kongresszusi termében (Ady tér 10.). Ez – felvételtől – pénteken és vasárnap este fél nyolctól látható a Városi Televízió Szeged műsorán. A Mindentudás Egyeteme a Magyar Tudományos Akadémia tudományos vezetésével és a Magyar Telekom társadalmi szerepvállalásával jött létre.

Magyar Tudományos Akadémia

Állítsátok meg Arturo Uit! – Brecht Békéscsabáról

Emberzabáló gengsztergépezet

A Békés Megyei Jókai Színház társulata Bodolay Géza rendezésében Brecht Állítsátok meg Arturo Uit! című darabjával vendégszerepel ma este 7 órától a Szegedi Nemzeti Színházban.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Bertolt Brecht, a színházi fenegyerek 1941-ben Finnországban várta, hogy megálljon végre a 20. század emberzabáló gengsztergépezet. Arturo Ui föltartóztatható fölemelkedése – mondja darabjának eredeti címe. A chicagói gengszterkörnyezet persze csak fikció. Az Európát fölzabálni szándékozó Nemzetiszocialista Német Munkáspárt – ahogy Hitlerék magukat nevezték – még javában hitt a csodafegyverben, mely megmentheti őket is a végső bukástól. A Zöldségkereskedő tröszt emberei meg velük hittek. Aki mégsem – annak vége volt...

– „Aki nincs velünk, az ellenünk van.” A jól ismert diktátortársulat a magyarországi pribékek is Arturo Uitól hallhatták volna

először, ha olvastak volna bármit – véli Bodolay Géza, a Békés Megyei Jókai Színház produkciójának rendezője, aki szerint bár több mint hat évtized telt el, de a virágkereskedő gengszterek, a frusztrált népszerűség-hajhászok, az erőszakkal és hazug megtévesztéssel operálók, valamint a gyáva zöldségnyájak itt legelnek körülöttünk Fehéroroszországtól Amerikáig, Afrikától Dél-Amerikáig. Vajon marad-e kedvünk megállítani őket? Igaza volt-e Brechtnek, miszerint Arturo Ui föltartóztatható? Az itt a kérdés.

A nagyszínházban ma este Arturo Ui, a gengsztervezér szerepében a Jászai-díjas Gáspár Tibort, a békéscsabai közönség kedvencét láthatják a szegedi nézők, Giuseppe Givola, a virágkereskedő gengszter pedig a 2003-ban távozott szegedi színigazgató, Korognai Károly lesz. A további főbb szerepekben többek között Reiter Zoltán, Hodu József, Daridaj Róbert, Presits Tamás, Kovács Edit, Kiss Jenő, Jancsik Ferenc, Felkai Eszter lép fel.

Jelenet a békéscsabaiai Brecht-előadásából

Fotó: DM/DV

Világmegváltók kamerával

Világmegváltók címmel folytatódik a Belvárosi mozi filmklubja, amely a filmtörténeti értékeket és a kortárs filmművészetet kívánja megismertetni elsősorban a tizenévesekkel. Úgy is mondhatnánk: itt vannak a „filmek, amiket látnod kell, mielőtt felnősz”. Vetítések kedden délutánonként 3 órától, a

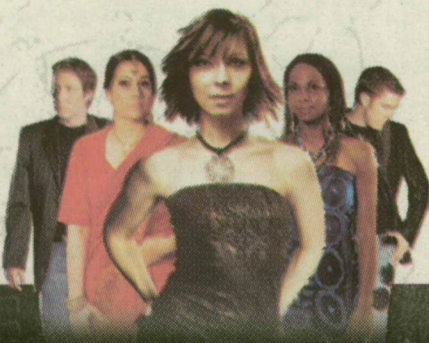
belépőjegyek ára 200 forint. Az a diák, aki május 31-éig a legtöbb vetítésen és az azt követő beszélgetésen részt vesz, födíjként egy digitális kamerát nyer. A kamerával elkészítheti első (dokumentum-, kisljáték-, kísérleti, animációs) filmjét, amelyet ünnepélyes keretek között bemutatnak a moziban. További

nyeremények: mozibérletek, mozijegyek. A filmeket követően a beszélgetéseket Iboš Éva művészettörténész vezeti a Casablanca kávézóban. Február 20-án Hajdu Szabolcs Tamara című filmjét tekinthetik meg az érdeklődők, 27-én pedig Federico Fellini Országúton című alkotását nézhetik meg.

CRYSTAL
VILÁGOK HANGJAI
NAGYKONCERT

SZEGED VÁROSI SPORTCSARNOK

2007. március 9. 19^h

Vásárolja meg koncertbelépőjét a DÉLMAGYARORSZÁG és a DÉLVILÁG ügyfélszolgálati irodáiban

Jegyek kaphatók a Délmagyarország és a Délvilág ügyfélszolgálati irodáiban:

SZEGED, Kölcsey u. 5., 62/310-933 • SZEGED, Szabadkai út 20., 62/567-835
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, Szegli u. 1-3., 62/242-419 • MAKÓ, Szegedi u. 9-13., 62/213-198
SZENTES, Kossuth u. 8., 63/314-838 • A jegy ára: 2500 Ft

Koncertjegyét telefonon és e-mailen is megrendelheti, és 100 Ft/db felárral Csongrád megyén belül házhoz visszük Önnek. • Jegyrendelés: 62/567-857, marketing@delmagyar.hu

Médiatámogató:
DÉLMAGYARORSZÁG, DÉLVILÁG, FM 95.4 Rádió88

